

Исторический справке

Кугыжаныш погым аныклен кучылтмаш, виктемын пенгыде финанс системыжым ыштымаш да обществылан чын уверым намиен шуктымаш элыштына эрыкан, ласка илышым виянгдаш да кугыжаныш экономикым ий еда виянден толаш полшат.

Россий Федерацийын да Марий Элын бюджет системыштыже реформым эртарен колтымаш закон дене гарантироватлыме эрыкан кукшо аудит органым ышташ амалым луктын.

Марий Эл Республикын Кугыжаныш счетный палатыже Марий Эл Конституций дене келшышын ышталтын. "Марий Эл Республикын Кугыжаныш счетный палатыже нерген" Марий Элын Законштыжо задача-влак, ыштышаш паша да тергыме шотышто принцип-влак палемдалтыныт.

1997 ий февральыште Кугыжаныш счетный палатын икымше председательже В.А.Губанов, Кугыжаныш Погынышто тудым Кугыжаныш счетный палатын Председательжылан сайлымеке, республикын внешний парламентский контрольжо шотышто органым формироватлаш тунгалын.

Счетный палатын коллегийжын икымше заседанийже 1997 ий 30 майыште эртен. Лач тиде кече Марий Эл Республикын Кугыжаныш счетный палатыжын пашам ышташ тунгалме кечыжлан шотлалтеш.

Кугыжаныш счетный палатын тунг задачейжлан республикын бюджетшым аныклен да шот дене кучылтмашым тергымаш, тудын парыш да роскот статьяже-влакын чын улмыштым рашемдымаш, бюджет роскот шотышто нормативный правовой акт-влакын проектыштым тергымаш шотлалтыт.

1997 ий июльышто Россий Федерацийын Счетный палатыж дене ваш келшен пашам ыштыме шотышто соглашенийым ыштыме. Тудын дене келшышын, контрольный да аналитический

мероприятий-влакым, тыгак экспертизым эртарыме годым методика да методологий шотышто икгайлыкым эскерыме нерген кутырен келшыме.

2000-2001 ийлаште Бюджет Кодексын положенийжым илышыш пуртымаш, бюджет оксам казначействын полшымыж дене кучылтмаш финанс дисциплиным ятырлан пенгыдемден. Тыгак тидыже бюджет оксам налын шогышо-влакын пашаштым тергыме шотышто республикын контрольно-ревизионный органже-влакын йоныштым ятырлан саемден. Тидыже Кугыжаныш счетный палатылан шке тӱткышыжым республикысе бюджетын да республикысе целевой программа-влакын проектштым лончылымашлан, тыгак бюджетым шуктым папаш тӱткырак тергаш тӱнгалаш йоным ыштен. Лач тиде папаш Кугыжаныш счетный палатын тӱн сомылжылан шотлалтеш.

2007 ийыште Марий Эл Кугыжаныш Погын "Марий Эл Кугыжаныш счетный палата нерген" Марий Эл Законш вашталтышым пуртен. Тидын годым Кугыжаныш счетный палатын Председательжым, тудын алмаштышыжым да аудитор-влакым палемдымаш радамым вашталтыме. Закон дене келшышын, республикын Президентшылан (Главажлан) регионсо парламентыш Кугыжаныш счетный палатын Председательжын кандидатурыжым темлаш правам пуымо.

Марий Эл Президентын темлымыж почеш, 2008 ийыште Кугыжаныш счетный палатын Председательжылан С.Н.Зефировым шогалтыме.

Кугыжаныш счетный палата парламент тергымашым уэмдыме, тыгак внешний кугыжаныш аудит шотышто у йон-влакым шындырыме папаш у куат дене вияндаш тӱнгалын. Шке пашаштыже Кугыжаныш счетный палата тӱн верым кугыжаныш оксам аныклен кучылтмылан ойыра.

Эртыше ийлаште у внутренний нормативно-правовой документ-влакым, тидын шотыштак Кугыжаныш счетный палатын

регламентшым; бюджет оксам кучылтмаште экшык ден ситыдымаш шотышто классификаторым; контрольный ден экспертно-аналитический мероприятий-влакым ямдылыме да эртарыме шотышто финанс контроль шотышто стандартым ямдылалыме да пенгыдемдыме.

Контроль системын лектышыжым саемдаш, тыгак кугыжаныш орган-влакын пашаштышт параллелизм ден дублирование пытараш шонымаш дене Марий Эл Кугыжаныш счетный палата ден республикысе министерство-влак, федеральный ден республикысе кукшытан ведомство-влак дене пашам пырля да ик ой дене ыштыме шотышто Соглашением пенгыдемдыме.

Регион кукшытыштö бюджетирований принципым шындарымаш бюджет оксам аныклен кучылтмо шотышто, тыгак кугыжаныш да муниципальный финанс контроль шотышто ешартыш туткышым йодеш.

Контрольный мероприятий, экспертиза да анализ шотышто материал-влак Кугыжаныш Погыныш да Марий Эл Президентлан колталтыт, тыгак Кугыжаныш счетный палатын серверыштыже верандалтыт.

Паша опытым да финанс контрольын йонжым тергаш шонымаш дене Кугыжаныш счетный палата Россий Федерацийысе субъект-влакын контрольно-счетный органышт, тыгак Марий Элыште пашам ыштыше федеральный структура-влак дене пенгыде кылым куча. Тылеч посна Россий Федерацийысе контрольно-счетный орган-влакын Ассоциацийыштышт коргыштö эртарыме семинар ден научно-практический конференциялаште, Россий Федерацийын Счетный палатыжын эртарыме контрольный мероприятийлаштыже чолган участвоватла.

Таче Кугыжаныш счетный палата – тиде республикын бюджет политикижым формировазмаште ик эн тун верым налын шогышо да куатлын виянше кугыжаныш финанс контроль орган.